

La tribuna ei semtgada ed animescha uniuns e privats da duvra ella.

FOTOS A. BEELI/MAD

Trin ha in plaz-cadruvi movibel

Ina grupp d'iniziants ha dau veta al center dil vitg

DAD AUGUSTIN BEELI / ANR

■ Dapi ch'il traffic da transit utg-scha il vitg da Trin eis ei vegniu ruasseivel sil plaz-cadruvi. Bunamein meina ruasseivel. Dacuort ha ina grupp d'iniziants revitalisau quel. Ina tribuna e divers elements verds envidan la populaziun da s'entupar. «Igl ei veramein fetg legreviel: Dapi che nus havein entschiet a baghegiar la tribuna ha ei dau trasora sentupadas sin quei plaz», conferma Ursi Di Giuliantonio. Tochen igl atun vargau haveva il plaz atnamein negina funcziun. El fuva cheu, vegneva denton duvraus mo ina gada ad onn. Ursi Di Giuliantonio ha resentiu quella ruasseivladad. Malgrad ch'ei deva in plaz-cadruvi deva ei mai sentupadas. Ensem cun in pign triep d'autras persunas dil vitg ha ella instradad l'entschatta matg il project «Plaz-cadruvi Trin – lein baghegiar in plaz-cadruvi». Il plaz sco el se presenta oz exista dapi ils onns siatonta. Situau sper canzlia communal, posta, banca, stizun dil Volg ed ustria Mirada, enamièz ina fontauna, eis ei in tipic plaz-cadruvi. Ins ha baghegiu el per che la populaziun s'entaupi. Il plaz ei cunfinaus cun ina seiv e cadeina da fier. Pertgei tochen 1994 carrava il traffic da transit permiez tras il vitg. Il stradun dall'Alpsu cunfinava era cun ils quartiers Visura e Visut.

La scaffetta da cudischs dall'Uniun da dunnas Trin vegn ussa duvrada aunc meglier.

ha biaras uniuns e ch'il diember d'habitonts crescha ad in crescher a Trin vegn ei pli e pli quiet el center. L'ustria ei serrada, la digitalisaziun s'avonza, la mobilisaziun lubescha da viver solitari els vitgs. Las uniuns sentan era quella tendenza, mo pli la generaziun pli veglia ha interess da mantener las uniuns. Igl ei la tendenza ch'ei da constatar dapertut, buca mo a Trin.

Empustiu contacts novs

Ad Ursi Di Giuliantonio che viva dapi 19 onns a Trin ha il film «Tomorrow» fatg gronda impressiun. Sin fundament dils fatgs ed en vesta alla indifferenza ha ella ponderau ch'ei fusi da far enzatgei tenor il motto «patertgar global, agir local». Ella ha viu ch'il plaz-cadruvi savess esser ina schanza per muentar enzatgei el vitg. «Jeu sundel sedumandada tgei ch'ins savess far per ch'ei seigi surviu alla vischnaunca senza stuer trer neunavon tematicas memia delicatas, senza passar giu pils peis ad enzatgei e senza caschunar pli gronds cuosts al maun public», ha ella motivau sia iniziativa il december vargau avon la radunonza communal. Ella ha viliu comunicar officialmeins ch'il plaz-cadruvi da Trin dueigi setransformar en in plaz per tuts, in plaz cun veta.

L'idea da scaffir en lavur cumina in plaz-cadruvi vital e per tuts ei daventada pli concreta. Miez fevrer ha ella envidau la populaziun ad in luvratori ell'aula dalla casa da scola a Trin. Per saver planisar e per saver mussar enzatgei concret sin pupi haveva Ursi Di Giuliantonio anflau ina architecta da cuntrada. Senza ch'ella enconuschi la persuna eis ella entrada en

contact cun Sandra Gerber ch'habitescha era a Trin. Quella ei stada immediat fiug e flomma pil project dil plaz-cadruvi ed ha elaborau in project sin pupi. Da cumnonza han las duas dunnas cuntinuau cullas preparativas pil plaz-cadruvi. Finamira eis ei stau da baghegiar in plaz-cadruvi temporar per ina stagiun. Sandra Gerber ha reparti la surfatscha dil plaz en duas surfatschas culla fontauna existenta enamièz. Dalla vart encenter ost, encenter la stizun dil vitg, ha ella dessignau ina tribuna rodonda cun enamièz in maler. Dall'autra vart elements da seser ed in spazi verd cun caglias.

Plaz per activitads spontanias

Daferton haveva Ursi Di Giuliantonio anflau gidonters, glieud dil fatg che ha gidau da realisar quei che fuva skizzau sils plans. Ella puntuescha ch'il president communal Stefan Cahenzli seigi staus beinvulents naven dall'entschatta per l'idea da scaffir in plaz-cadruvi mobil. Ils 4 da matg ei stau il grond gi da lavur cumina. Per construir la tribuna han ils «lennaris» saviu prender aissas, lattas e quaders dalla scuderia communal a Porclis, quei baghetg ha stuiu far plaz al niev luvratori forestal.

Il horticultur Gion Rudolf Caduff ha mess a disposiziun il maler sil plaz-cadruvi e la firma da semenzas biologicas Zollinger Les Evouettes ha susteniu l'iniziativa dils da Trin. Il sustegn dil Valleis pil project «plaz-cadruvi» ei staus fetg d'engrau. Per render attent la publicitad alla tematica dalla diversitad da plantas da cultura metta quella firma a disposiziun mintg'onn chistas emplenidas cun plantinas sin plazas publics. La damonda dil Grischun ha plaschiu als frars Zollinger. Per ordinari tarmettan els lur chistas sur stad els marcaus ed en aglomeraziuns. Igl ei in'acziun ch'igl Uffeci federal d'agricultura sustegn onn per onn.

La plontera cantunala Roten/Rodels ha dau plantas da guilas e da feglia che dueien embellir tochen la fin d'october il plaz. Suenter ils gis da lavur cumina ei il plaz-cadruvi mobil da Trin ussa finiu. Situau avon la stizun dil vitg envida el da seser e da star pacific. Allas autoritads communalas ha l'inizianta empermess ch'ins vegli mirar dil plaz, tener schuber e cunzun vitalisar quel tochen igl october. Trin ei l'emprema vischnaunca che posseda in plaz-cadruvi mobil. Questa stad savess ei esser che ina ni l'autra uniuon organischa ina fiastetta ni sentupada spontana sil plaz-cadruvi. Forsa vegnan chor mischedau e chor viril schizun a dar in concert silla tribuna nova.

Sper las chistas existentas ha la firma Zollinger mess a disposiziun chistas cun plantinas. La plontera cantunala a Roten/Rodels ei vegnida cun plantas.

Il plaz ei buca surcargaus, ei ha aunc avunda spazis libers per s'entupar.

Dunnas da Trin traffican vid las chistas digl iert public sil plaz-cadruvi.

Ernesto Silvani ed ina squadra da voluntaris han planisau e baghegiu la tribuna.

S'entupar sil plaz-cadruvi mobil a Trin ei ina nova attracziun per uniuns e privats.